

Spørgsmål 6^c:

Hvorledes vurderer ministeren muligheden for at ændre de påtænkte tilskud til kommunerne efter objektive udgiftsbehovskriterier til et tilskud, hvor tilskudskriterierne i højere grad vedrører de sociale udgifter?

Reguleres tilskuddet på ca. 750 mill. kr. i de kommende finansår, eller agtes beløbet fastfrosset?

Svar (oktober 1973):

1. Med bistandslovens gennemførelse påføres der kommunerne en merudgift på ca. 750 mill. kr., som det er hensigten at kompensere via en forhøjelse af det beløb, der fordeles blandt kommunerne som tilskud efter objektive udgiftsbehovskriterier. En herfra afvigende kompensationsform, hvorefter kompensationsbeløbet f. eks. fordeles blandt kommunerne efter kriterier, der i højere grad vedrører de sociale udgifter, ville harmonere dårligt med principperne for de hidtil foretagne omlægninger fra procentrefusion til generelle tilskud.

Omlægningen til tilskud efter objektive udgiftsbehovskriterier af en andel af den hidtidige procentrefusion af kommunernes sociale udgifter medfører automatisk en forøgelse af de vægte, hvormed sådanne persongrupper som de 0-6 årige samt personer på 65 år og derover, der giver anledning til særlig store sociale udgifter, indgår ved fordelingen af det samlede tilskudsbeløb.

Det må herudover fremhæves som en fordel ved omlægningen, at det tilskud, som den enkelte kommune oppebærer efter objektive udgiftsbehovskriterier, ikke som procentrefusionen afhænger af kommunens udgifter vedrørende de foranstaltninger, hvortil der i dag ydes procentrefusion.

Da det beløb, som en kommune oppebærer i procentrefusion, afhænger af de udgifter, der er afholdt på det refusionsberettigede område, indebærer procentrefusionen en favorisering af de bedre stillede kommuner. Dette skyldes, at de udgifter, som kommunen må afholde for at opnå refusion, i sådanne kommuner er mindre belastende end i de mindre velstillede kommuner.

En omlægning fra procentrefusion til tilskud efter objektive udgiftsbehovskriterier

vil derfor også på det sociale område tendere mod en udligning af standardforskelle mellem velstillede og mindre velstillede kommuner.

2. Efter omlægningen indgår beløbet på de ca. 750 mill. kr. i det samlede tilskud, der fordeles til kommunerne i henhold til § 6 i lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner.

I overensstemmelse med lovens § 6, stk. 1 og 2, ydes tilskuddet årligt for en treårig periode ad gangen, således at tilskuddet for periodens første finansår fastsættes af indenrigsministeren med tilslutning fra folketingets finansudvalg. For hvert af periodens følgende finansår reguleres tilskuddet i overensstemmelse med ændringerne i bruttofaktorindkomsten, således som denne opgøres af Danmarks Statistik.

Spørgsmål 6 d:

Under henvisning til svaret på spørgsmål 6 c anmoder udvalget om et kort notat til belysning af bloktilskuddenes muligheder for tilpasning til stigende eller faldende udgifter til specielle formål, jfr. navnlig ovennævnte svars afsnit 2 og 7. Det bedes i svaret anført, hvorvidt de kommunale organisationer har givet uforbeholden tilslutning til de som lovens § 6, stk. 1 og 2, givne bestemmelser.

Svar (november 1973):

Stigende eller faldende kommunale udgifter til specielle formål vil i praksis typisk forekomme som følge af refusions- eller opgaveomlægninger mellem staten og kommunerne eller som følge af en gradvis forskydning i den samlede kommunale udgiftsprioritering.

Ved ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten og kommunerne kan indenrigsministeren med tilslutning af folketingets finansudvalg forhøje eller nedsætte tilskuddet efter udgiftsbehovskriterier til kommunerne, jfr. § 5, stk. 6, og § 6, stk. 5, i lov nr. 379 af 13. juni 1973 om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner.

Endvidere foretager indenrigsministeren ved væsentlige ændringer i grundlaget for kommunernes udgiftsbehovstal — d. v. s.